

*Горбан Євдокія Іванівна,
аспірантка Інституту
професійно-технічної освіти
НАПН України*

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МЕТОДИСТІВ ЗАКЛАДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ: СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

***Анотація.** У статті розглядаються різні точки зору та позиції вітчизняних і зарубіжних науковців щодо трактування основних ключових дефініцій досліджуваної теми: «компетентність», «професійна компетентність», «розвиток професійної компетентності методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти». Автором здійснено аналіз сучасного стану розвитку професійної компетентності методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти в міжкурсовий період підвищення кваліфікації та окреслено його перспективність у майбутньому.*

***Ключові слова:** компетентність, розвиток професійної компетентності методистів, компетентнісний підхід, міжкурсовий період підвищення кваліфікації, Школа розвитку професійної компетентності методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти.*

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах євроінтеграційних процесів, що відбуваються на сучасному етапі в освітньому просторі України, проблема професійного вдосконалення особистості набуває особливої актуальності. З огляду на це освітня галузь держави потребує кваліфікованих фахівців з високим рівнем професіоналізму, оскільки саме вона користується безпосереднім та найбільшим впливом на особистість і суспільство як найбільш відповідальна в цих умовах сфера, через яку проходить кожна людина.

Система професійної освіти, основна місія якої полягає у забезпеченні потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоздатних на ринку праці робітниках, покликана створити відповідні умови для розвитку особистості здобувача освіти у процесі здобуття освіти. У Національній стратегії розвитку

освіти [9] в Україні наголошується на необхідності оновлення змісту підготовки педагогічних кадрів для закладів професійної освіти. На думку В. О. Радкевич, «з огляду на те, що професійна освіта має стати поліпрофесійною, що сприятиме кожному випускнику в майбутньому бути інтелектуально, соціально та професійно мобільними на ринку праці,... зростає увага науковців і практиків до проблеми розвитку професійних якостей педагога професійної школи, здатного сформувати та виховати такого робітника-професіонала [10]. Саме тому проблема розвитку професійної компетентності педагогів ЗП(ПТ)О наразі є актуальною. Компетентнісний підхід розглядається як один із важливих сучасних принципів оновлення змісту освіти.

Однак, попри високий науковий інтерес до вивчення теми розвитку професійної компетентності педагогічних працівників різних категорій, проблема розвитку професійної компетентності методистів закладів професійної освіти в міжкурсовий період підвищення кваліфікації залишається недостатньо дослідженою й розробленою науковцями, а, отже, потребує уваги.

Аналіз основних досліджень і публікацій із зазначеної проблеми. Проблема розвитку професійної компетентності особистості отримала досить широкий резонанс й висвітлення в науковій спільноті. Свої наукові дослідження означеній тематиці присвятили такі вітчизняні й зарубіжні дослідники як В. Аніщенко, І. Бех, В. Болотов, Л. Ващенко, В. Введенський, В. Журавльова, І. Зимня, В. Ковальчук, Н. Копилова, К. Корсак, Н. Кузьміна, О. Локшина, А. Маркова, В. Маслов, А. Михайличенко, Н. Ничкало, О. Овчарук, Є. Огарєва, В. Первутинський, О. Пометун, М. Потапчук, В. Радкевич, Д. Сафін, В. Сериков, І. Тараненко, М. Теплов, В. Тимченко, І. Томчук, А. Хуторський, Е. Шорт, Л. Берестова, Б. Вульфсон, О. Деркач, І. Дроздова, І. Єліна, Т. Єгорова, Т. Жаворонкова, В. Зазикіна, І. Кулькова, М. Мескон, Л. Петровська, Ю. Поваренков, Дж. Равен, та інші. Професійна компетентність досліджувалася А. Марковою, А. Зеером та іншими. Проблеми

компетентності педагога розглядалися в наукових працях А. Адольфа, М. Лукянової, Т. Шаламатова, В. Стрельникова, С. Ігнатенко, І. Філімонової та інших. Проблеми розвитку професійної компетентності педагогічних кадрів досліджено в наукових працях Н. Білик, М. Войцеховського, І. Воротникової, Н. Клокар, І. Неговського, Н. Ничкало, О. Пехоти, М. Скрипник та інших. До висвітлення питань розвитку професійної компетентності педагогів у системі методичної роботи у своїх наукових дослідженнях зверталися І. Жерносек, А. Зубков, М. Поташник, В. Пуцов, Н. Самойленко, Л. Сушенцева, Л. Шевчук та інші.

На межі сторіччя проблема розвитку компетентності стала основою формування змісту освіти, а спосіб розвитку цього новоутворення отримав назву «компетентнісний підхід» [6]. Дослідженням різноманітних аспектів компетентнісного підходу займалися науковці Н. Бібік, В. Боднар, І. Зимня, А. Капська, М. Лазарев, О. Локшина, О. Овчарук, В. Олійник, О. Пометун, В. Петрук, М. Рудь, А. Хуторський та інші.

Професійна компетентність є найвищим критерієм якості фахівця. На тлі модернізаційних процесів у галузі вітчизняної освіти, спрямованих на приведення критеріїв та стандартів освіти у відповідність до європейських вимог, розвиток професійної компетентності методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти набуває статусу важливої умови належної організації освітнього процесу та повноцінного функціонування навчального закладу. Наразі у розвитку професійної компетентності методистів закладів професійної освіти важлива роль належить підвищенню їх кваліфікаційного рівня й, зокрема, у міжкурсовий період.

Трактування понять «компетентність», «професійна компетентність» в наукових колах має доволі широкий діапазон і виражену неоднозначність.

Термін «компетентність» походить від лат. *competence* і трактується як поняття, що розкриває аспекти поведінки людини, пов'язані з виконанням роботи, визначає основну характеристику особистості, яка досягла або здатна досягти високих результатів у діяльності [7]. Дефініція «компетентність» (лат.

competentia, від compete – належний, відповідний), за матеріалами словника іншомовних слів, означає «поінформованість, обізнаність, авторитетність» [14, с. 282], «інтегральна якість особистості, що виявляється в загальній здатності та готовності до діяльності, яка базується на знаннях і досвіді, здобутих у процесі навчання і соціалізації й орієнтованих на самостійну й успішну участь у діяльності» [13 с. 139], «оволодіння людиною відповідною компетенцією, що передбачає її особистісне ставлення до неї і предмету діяльності» [16, с. 135] тощо.

З психологічної точки зору поняття «компетентність» (competency) трактується як психосоціальна якість, що означає силу та впевненість, спричинені почуттям особистої впевненості і корисності, і сприяє усвідомленню людиною своєї здатності ефективно взаємодіяти з оточенням [17, с. 203].

І. Бех тлумачить означену дефініцію як досвідченість суб'єкта в повній життєвій сфері. Науковці Г. Вершловський, А. Новиков, О. Петров, В. Сластьонін розглядають компетентність як здатності, якості, властивості особистості; І. Єрмаков, Г. Несен, Л. Сокаль – як основу, що включає знання, вміння, навички та систему ціннісних орієнтацій [15].

Дефініція компетентності значно розширює загальноприйняті рамки трактування таких понять як знання, уміння, навички. Означена якісна характеристика передбачає здатність фахівця використовувати здобуті знання, набуті уміння, навчальний і життєвий досвід, оволодіння методами пошуку необхідної інформації, уміння її аналізувати, бачити проблеми і способи їх вирішення, самоефективність, а також розуміння необхідності навчатися впродовж усього життя [3].

Професійна компетентність трактується як інтегративна характеристика ділових і особистісних якостей фахівця, що відображає рівень умінь, досвіду, достатніх для досягнення мети з певного виду професійної діяльності, а також моральну позицію фахівця [5, с. 722]; здатність фахівця ефективно вирішувати завдання, які відносяться до сфери її професійної діяльності, глибока

обізнаність щодо умов і технологій вирішення проблем, що виникають, вміння професійно грамотно реалізовувати свої знання на практиці [4].

Під розвитком професійної компетентності методистів ЗПО розуміємо: *по-перше*, цілеспрямовану, спеціально організовану й керовану систему формування соціального, психолого-педагогічного та практичного досвіду на основі визначення об'єктивних потреб щодо розвитку їх професійних якостей; *по-друге*, діяльність суб'єктів освітнього процесу, спрямовану на педагогічну підтримку професійного розвитку в аспекті формування ціннісних установок, що визначають мотиви професійної діяльності та регулюють окремі її операції, професійних знань, вмінь, ефективних навичок поведінки в конкретних ситуаціях, а також психолого-фізіологічних властивостей, особистісних якостей, що забезпечують реалізацію цих навичок.

Методичний супровід професійної діяльності педагогічних працівників у ЗПО здійснюють методисти, які належать до різних вікових категорій, мають різну професійну освіту, стаж роботи у ЗПО, різні кваліфікаційні (педагогічні) категорії та педагогічні звання. Дослідженням було охоплено 289 методистів всіх областей України, у ході якого виявлено таке: за віковими категоріями працюючих респондентів до 25 років – 1,4 % методистів; до 40 років – 27,0 %; до 50 років – 31,8 %; понад 50 років – 39,8% (див. рис. 1).

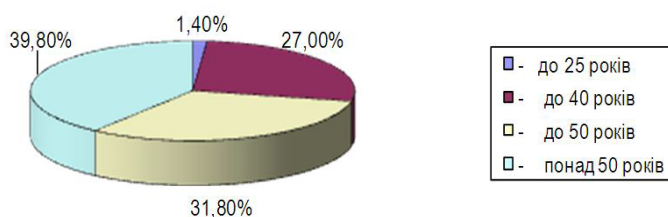

Рис. 1 Кількісний склад методистів ЗПО за віковими категоріями

Нами також був здійснений аналіз освітньо-фахового рівня методистів ЗПО, який виявив, що вищу педагогічну освіту мають 78,9 % респондентів; вищу технічну – 9,7 %; інженерно-педагогічну – 5,8 %; іншу вищу освіту – 5,6 %; викладацьку діяльність (за сумісництвом) здійснюють 86,7 % методистів (див. рис. 2).

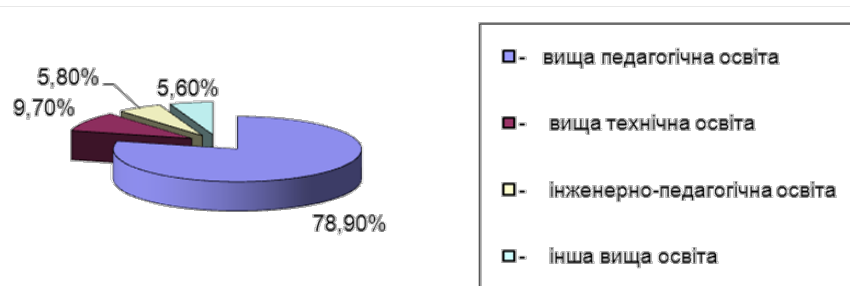

Рис. 2 Кількісний показник освітньо-фахового рівня методистів ЗПО

Аналіз кількісних показників стажу педагогічної діяльності методистів ЗПО дав такі результати: від 1-го до 3-х років працюють 34,3 % методистів; з 4-х до 10 років – 38,1 %; з 11-ти до 20 років – 22,8 %; від 21-го до 30 років – 4,8 %; понад 30-ть років – 0% (див. рис. 3).

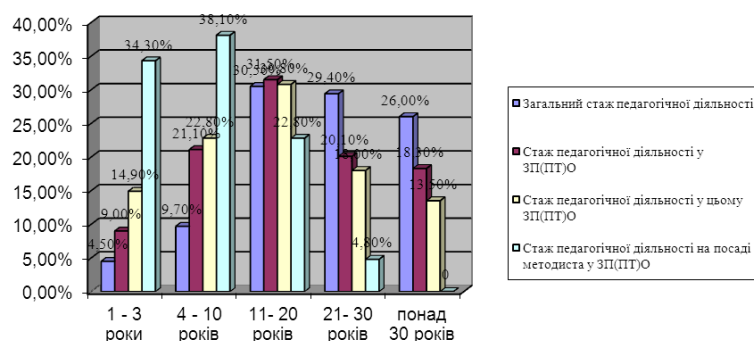

Рис. 3 Кількісний показник стажу педагогічної діяльності методистів ЗПО

За кваліфікаційним рівнем (кваліфікаційними (педагогічними) категоріями) розподіл респондентів набув такого вигляду: спеціалістів – 10,0 %; спеціалістів II категорії – 8,3 %; спеціалістів I категорії – 22,2 %; спеціалістів вищої категорії – 59,5 % (див. рис. 4).

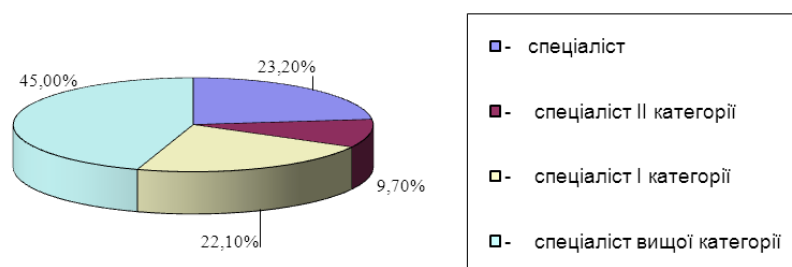

Рис. 4 Кількісний показник методистів ЗПО за кваліфікаційним рівнем (кваліфікаційними (педагогічними) категоріями)

Відповідно до здійсненого нами аналізу за педагогічними званнями серед методистів, що здійснюють викладацьку діяльність (за сумісництвом), виявлено 23,2 % старших викладачів, 15,6 % викладачів-методистів, 1,0 % майстрів виробничого навчання II категорії, 0,7 % майстрів виробничого навчання I категорії.

Розвиток професійної компетентності методистів ЗПО здійснюється з урахуванням особливостей і структури посадових обов'язків [8, с.48].

Множинність і багатоаспектність феномену «професійна компетентність» зумовлюють пошук відповідних методів його вивчення. На констатувальному етапі експериментальної роботи використано методики: виявлення факторів привабливості професії В. Ядова [18], діагностики спрямованості особистості Б. Басса [1].

Методика В. Ядова передбачала відбір респондентами позитивних і негативних відповідей, спрямованих на виявлення ставлення методистів ЗПО до своєї професії (суспільна важливість обраної професії; робота з людьми; фінансова складова; можливість самовдосконалення тощо). На запитання стосовно факторів, що приваблюють до обраної професії та викликають задоволеність нею респондентами віднесено такі: «робота вимагає постійної творчості» (93,8 % від загальної кількості респондентів), «робота з людьми» (81,3 %), «можливість самовдосконалення» (81,3 %), «робота відповідає моїм здібностям» (75,0 %), «професія – одна з найважливіших в суспільстві» (50,0 %), «можливість досягнути соціального визнання, поваги» (50,0 %), «робота відповідає моєму характеру» (37,5 %), «велика заробітна плата» (12,5 %), «робота не викликає перевтоми» (6,3 %), «невеликий робочий день» (6,3 %). Науковий інтерес становлять фактори, виокремлені респондентами як такі, що не приваблюють до обраної професії та викликають незадоволеність нею: «мала заробітна плата» (68,8 %), «недостатньо оцінюється важливість праці в

суспільстві» (62,5 %), «робота викликає перевтому» (50,0 %), «великий робочий день» (18,8 %), «немає умов для творчості» (12,5 %), «немає умов для самовдосконалення», «робота не відповідає моєму характеру», «неможливість досягнути соціального визнання, поваги» (6,3 %).

Застосування методики Б. Басса давало можливість методистам визначити спрямованість своєї особистості (**Я** – на себе; **С** – на спілкування; **Д** – на справу) (див. табл. 1).

Таблиця 1

Результати тестування методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти Чернівецької області /за методикою Б. Басса/

Спрямованість особистості	Респондент №/ Підсумковий бал															
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Я (на себе)	27	26	31	27	41	18	27	35	16	25	16	24	29	27	40	24
С (на спілкування)	37	25	33	37	32	52	43	36	46	48	49	48	42	38	33	36
Д (на справу)	59	63	59	64	60	53	53	52	61	50	58	51	52	56	38	63

У цьому ключі адаптовано й розроблено низку анкет, тестів та опитувальників, за допомогою яких було визначено рівень сформованості стану розвитку професійної компетентності методистів ЗПО та її особливості, обізнаність респондентів щодо структури, змісту методичної роботи з педагогічними працівниками, володіння вміннями та навичками організації методичної роботи.

Формуючи анкети, адаптуючи опитувальники, ми ставили за мету з'ясувати стан бачення респондентами сутності професійної компетентності методиста ЗПО, необхідності її розвитку, самооцінювання рівня її сформованості. Відповіді респондентів щодо розуміння професійної компетентності методистів ЗПО демонструють наявність певного рівня професійної компетентності й, відповідно, розуміння респондентами її суті. Ними були висловлені такі думки щодо розуміння сутності дефініції «професійна компетентність»: «сукупність особистих якостей, загальної культури та кваліфікованих знань, умінь, методичної майстерності», «гармонійна інтеграція знань, умінь і навичок, яка дає оптимальний

результат», «володіння теоретичними знаннями, практичними уміннями і навичками», «єдність теоретичної і практичної готовності до здійснення професійної діяльності», «здатність до самовдосконалення, самоосвітньої діяльності, співпраці».

На запитання стосовно розуміння значення поняття «професійна компетентність методиста ЗПО» відповіли 87,5 % респондентів. Наводимо найбільш змістовні відповіді: «особистісні можливості, що дозволяють самостійно й ефективно реалізувати цілі освітнього процесу»; «поєднання досвіду, знань, умінь»; «уміння налагоджувати плідну та ефективну командну роботу»; «комплексне володіння всіма компонентами компетентності»; «вміння здійснювати методичний супровід діяльності педагогів»; «постійне підвищення знань, умінь з педагогіки, методики, психології; набуття практичних навичок з організації та проведення методичної роботи».

Важливою для наукового дослідження була думка респондентів стосовно рівня сформованості професійної компетентності за компонентами, що оцінювався за шкалою від 1 до 9 балів.

Отримані результати узагальнено за дев'ятьма рівнями: 1 – дуже низький; 2 – низький; 3 – нижчий середнього; 4 – трохи нижчий середнього; 5 – середній; 6 – трохи вищий середнього; 7 – вищий середнього; 8 – високий; 9 – дуже високий (див. табл. 2).

Таблиця 2

Результати опитування методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти Чернівецької області

Індикатори	Оцінки / Відсотки					
Ваше ставлення до необхідності розвитку професійної компетентності методистів ЗПО в міжкурсовий період підвищення кваліфікації	4	5	6	7	8	9
Знання змісту компонентів (складових) професійної компетентності						
професійно-педагогічний	-	12,5	12,5	50,0	12,5	12,5
методичний	-	18,7	12,6	18,7	43,7	6,3
соціально-педагогічний	-	12,5	18,7	43,8	18,7	6,3
організаційно-управлінський	-	6,3	31,3	37,5	12,5	12,5
маркетинговий	-	18,7	37,4	12,5	31,-	-

проектно-конструктивний	6,3	6,3	31,3	31,3	18,7	6,3
аналітико-дослідницький	-	6,3	6,3	63,0	18,7	6,3
інформаційно-комунікативний	6,3	-	18,7	25,0	43,7	6,3
діагностично-прогностичний	-	25,0	18,7	37,5	12,5	6,3
моніторинговий	6,3	6,3	31,3	37,4	18,7	-
медіаосвітній	6,3	6,3	18,7	25,0	25,0	18,7
перцептивний	6,3	6,3	25,0	31,3	18,7	12,4

Продовження табл. 2

оцінно-рефлексивний	6,3	18,7	25,0	18,7	31,3	-
правовий	-	6,3	43,7	25,0	12,5	12,5
соціокультурний	-	-	25,0	12,6	43,7	18,7
загальнокультурний	-	-	-	25,0	37,5	37,5

Отже, за результатами отриманих показників можуть бути визначені шляхи розвитку професійної компетентності означеної категорії педагогічних працівників у перспективі.

Висновки та перспективи подальшого дослідження проблеми.

Розвиток професійної компетентності методистів закладів професійної (професійно-технічної) освіти в міжкурсовий період підвищення кваліфікації залежить у рівній мірі як від рівня підготовленості до роботи в освітній сфері, так і готовності постійно вдосконалювати свій професіоналізм. У цьому ракурсі ефективними формами методами виступають тренінгові курси, школи розвитку професійної компетентності тощо.

Література

1. Басс Б. Определение направленности личности (ориентационная). HR Лига. Сообщество кадровиков и специалистов по управлению персоналом. URL: <https://hrliga.com/index.php?id=7271&module=news&op=view>.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Довідкове видання. – Київ, «ЛІБІДЬ», 1997. – 374 с.
3. Горкуненко П. В. Формування професійної компетентності викладача педагогічного вищого навчального закладу I-II рівнів акредитації в контексті загальноєвропейської інтеграції. *Нова педагогічна думка*, 1. [online] Доступно: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_GumNpd/2010_1/Gorkunen.pdf.
4. Дементьева, Н. В.,. Методическое обеспечение индивидуальной социально-педагогической работы с детьми и подростками из неполных семей (Опыт адаптации международной программы. Большие Братья /

- Большие Сестры): Дис... канд. пед. наук : 13.00.02. – Тамбов, 2003. – С. 115.
5. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України ; головний ред. В. Г. Кремень; [заст. голов. ред. : О. Я. Савченко, В. П. Андрущенко; відп. наук. секр. С. О. Сисоєва]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
 6. Линьова, І. О. Компетентнісний підхід в основі професійної підготовки сучасних керівників загальноосвітніх навчальних закладів до інноваційної діяльності. *Теорія та методика управління освітою*, 4. [online] Доступно: <http://tme/umo/edu/ua/docs/4/10lineia.pdf>.
 7. Олійник, В. В. Професійне зростання педагогічних працівників : організаційно-педагогічний аспект. 2003. – Методист. – № 3. – С. 2-5.
 8. Про затвердження кваліфікаційних характеристик професій (посад) педагогічних та науково-педагогічних працівників навчальних закладів : наказ М-ва освіти і науки України від 1 черв. 2013 р. № 665. URL: <https://osvita.ua/legislation/other/37302/>.
 9. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року : указ Президента України № 344/2013 від 25.06.2013 р. [online] Доступно: <president.gov.ua>.
 10. Radkevych V. O. VET Modernisation Aligned with Pre- Technologikal and Occupational Pre- High Education / Education: Modern Discourses // The scientific journal. – 2018. №1. – P. 118-128.
 11. Радкевич В. О. Компетентнісний підхід до забезпечення якості професійної освіти і навчання. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>.
 12. Радкевич В. О. Проблеми підготовки педагогів професійної школи до інноваційної діяльності / Валентина Радкевич. Педагогіка професійної школи : зб. наук. пр. – К.: Наук. світ, 2002. Вип. III. С.24-32.
 13. Селевко Г. Компетентности и их классификация / Г. Селевко // Народное образование. – 2004. – № 4. – С. 138-143,
 14. Словник іншомовних слів / Уклад.: С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. – К.: Наукова думка, 2000. – 680 с.
 15. Тархан, Л. З., Дидактическая компетентность инженера-педагога: теоретические и методические аспекты: [Монография]. – Симферополь: «Крымиздатпедгиз». 2008. – 424 с.
 16. Хуторской А. В., Хуторская Л. Н. Компетентность как дидактическое понятие: содержание, структура и модели конструирования // Проектирование и организация самостоятельной работы студентов в контексте компетентностного подхода: Межвузовский сб. науч. тр. / Под ред. А. А. Орлова. – Тула: Изд-во Тул. гос. пед. ун- та им. Л. Н. Толстого, 2008. – Вып. 1. – С.117 – 137.
 17. Шапар В. Б. Сучасний тлумачний психологічний словник. – Х.: Прапор, 2007. – с. 203.
 18. Ядов В. А. Социальные и социально-психологические механизмы формирования социальной идентичности / В. А. Ядов // Психология самосознания: Хрестоматия. – Самара: БАХРАХ–М, 2000. – С. 589-601.

REFERENCES

1. Bass B. Opredelenye napravlenosti lychnosti (oryentatsyonnaya). HR Lyha. Soobshchestvo kadrovykov y spetsyalystov po upravlenyyu personalom. URL: <https://hrliga.com/index.php?id=7271&module=news&op=view>.
2. Honcharenko S. U. Ukrayins'kyy pedahohichnyy slovnyk. Dovidkove vydannya. – Kyyiv, «LYBID'», 1997. – 374 s.
3. Horkunenko P. V. Formuvannya profesiynoyi kompetentnosti vykladacha pedahohichnoho vyshchoho navchal'noho zakladu I-II rivniv akredytatsiyi v konteksti zahal'noyevropeys'koyi intehratsiyi. Nova pedahohichna dumka, 1. [online] Dostupno: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_GumNpd/2010_1/Gorkunen.pdf.
4. Dement'yeva, N. V.,. Metodicheskie obespecheniya yndyvidual'noy sotsyal'no-pedahohicheskoy raboty s det'my y podrostkami yz nepolnykh semey (Opyt adaptatsiyi mezhdunarodnoy prohrammy. Bol'shye Brat'ya / Bol'shye Sestry): Dys... kand. ped. nauk : 13.00.02. – Tambov, 2003. – S. 115.
5. Entsyklopediya osvity / Akad. ped. nauk Ukrayiny ; holov-nyy red. V. H. Kremen'; [zast. holov. red. : O. YA. Savchenko, V. P. Andrushchenko; vidp. nauk. sekr. S. O. Sysoyeva]. – K. : Yurinkom Inter, 2008. – 1040 s.
6. Lyn'ova, I. O. Kompetentnisnyy pidkhid v osnovi profesiynoyi pidhotovky suchasnykh kerivnykiv zahal'noosvitnikh navchal'nykh zakladiv do innovatsiynoyi diyal'nosti. Teoriya ta metodyka upravlinnya osvitoyu, 4. [online] Dostupno: <http://tme/umo/edu/ua/docs/4/10lineia.pdf>.
7. Oliynyk, V. V., 2003. Profesiynne zrostannya pedahohichnykh pratsivnykiv : orhanizatsiyno-pedahohichnyy aspekt. Metodyst, № 3. – S. 2-5.
8. Pro zatverdzhennya kvalifikatsiynykh kharakterystyk profesiyn (posad) pedahohichnykh ta naukovopedahohichnykh pratsivnykiv navchal'nykh zakladiv : nakaz M-va osvity i nauky Ukrayiny vid 1 cherv. 2013 r. № 665. URL: <https://osvita.ua/legislation/other/37302/>.
9. Pro Natsional'nu stratehiyu rozvytku osvity v Ukraini na period do 2021 roku : ukaz Prezydenta Ukrayiny № 344/2013 vid 25.06.2013 r. [online] Dostupno: <president.gov.ua>.
10. Radkevych V. O. VET Modernisation Aligned with Pre- Technological and Occupational Pre- High Education / Education: Modern Discourses // The scientific journal. – 2018. №1. P. 118-128.
11. Radkevych V. O. Kompetentnisnyy pidkhid do zabezpechennya yakosti profesiynoyi osvity i navchannya. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/>.
12. Radkevych V. O. Problemy pidhotovky pedahohiv profesiynoyi shkoly do innovatsiynoyi diyal'nosti / Valentyna Radkevych. Pedahohika profesiynoyi shkoly : zb. nauk. pr. – K.: Nauk. svit, 2002. Vyp. III. S.24-32.

13. Selevko H. Kompetentnosty y ykh klasyfykatsyya / H. Selevko // Narodnoe obrazovanye. – 2004. – № 4. – S. 138-143,
14. Slovnyk inshomovnykh sliv / Uklad.: S. M. Morozov, L. M. Shkaraputa. – K.: Naukova dumka, 2000. – 680 s.
15. Tarkhan, L. Z., Didakticheskaya kompetentnost' inzhenera-pedagoga: teoreticheskiye i metodicheskiye aspekty: [Monografiya]. – Simferopol': «Krymizdatpedgiz». 2008. – 424 s.
16. Khutorskoy A. V., Khutorskaya L. N. Kompetentnost' kak didakticheskoye ponyatiye: sodержaniye, struktura i modeli konstruirovaniya // Proyektirovaniye i organizatsiya samostoyatel'noy raboty studentov v kontekste kompetentnostnogo podkhoda: Mezhevuzovskiy sb. nauch. tr. / Pod red. A. A. Orlova. – Tula: Izd-vo Tul. gos. ped. un- ta im. L. N. Tolstogo, 2008. – Vyp. 1. – S.117 – 137.
17. Shapar, V. B. Suchasniy tlumachniy psikhologichniy slovnik. – X.: Prapor, 2007. s. 203.
18. Yadov V. A. Sotsial'nyye i sotsial'no-psikhologicheskiye me-khanizmy formirovaniya sotsial'noy identichnosti / V. A. Yadov // Psikhologiya samosoznaniya: Khrestomatiya. – Samara: BAKHRAKH–M, 2000. – S. 589-601.

*Горбан Євдокия Ивановна,
аспирантка Інститута
професійно-технічного
освіти НАПН України*

ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ МЕТОДИСТОВ УЧРЕЖДЕНИЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ: СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ

***Аннотация.** В статье рассматриваются различные точки зрения и позиции отечественных и зарубежных ученых относительно трактовки основных ключевых дефиниций исследуемой темы: «компетентность», «профессиональная компетентность», «развитие профессиональной компетентности методистов учреждений профессионального (профессионально-технического) образования». Автором осуществлен анализ современного состояния развития профессиональной компетентности методистов учреждений профессионального (профессионально-технического) образования в межкурсовой период повышения квалификации и обозначены его перспективность в будущем.*

Ключевые слова: компетентность, развитие профессиональной компетентности методистов, компетентностный подход, межкурсовой период повышения квалификации, Школа развития профессиональной компетентности методистов учреждений профессионального (профессионально-технического) образования.

Yevdokiia I. Horban,
graduate student of the Institute
vocational education
NAPS of Ukraine

**PROFESSIONAL COMPETENCE OF METHODOLOGISTS OF
VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTIONS: STATE AND PROSPECTS
OF DEVELOPMENT**

Annotation. The article considers different points of view and positions of domestic and foreign scholars on the interpretation of the main key definitions of the research topic: «competence», «professional competence», «development of professional competence of methodologists of vocational (technical) education». The author analyzes the current state of development of professional competence of methodologists of vocational (vocational) education institutions in the intercourse period of professional development and outlines its prospects in the future.

Key words: competence, development of professional competence of Methodists, competence approach, intercourse period of professional development, School of development of professional competence of Methodists of institutions of professional (vocational) education.